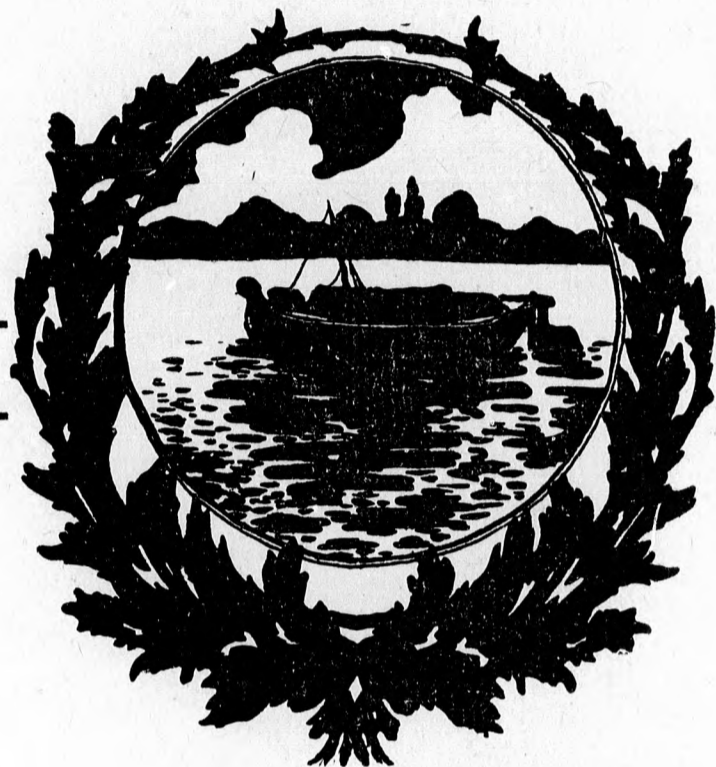

AZ AMATŐR

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

♥ IV. ♥
ÉVFOLYAM

♥ 20. SZÁM ♥
1907 OKT. 30.

A Magyar Amatőrök

— Közlönye —

= SZERKESZTI ÉS KIADJA =

KOHLMAN ARTUR DR.

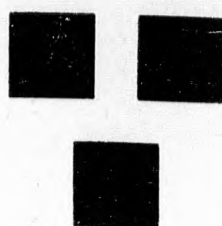
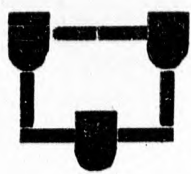
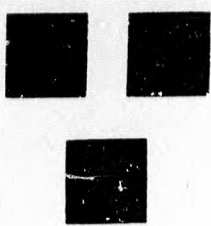
SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Budapest, VII. Király-utca 89.

= TELEFON 94—49 =

Megjelen havonta kétszer

Előfizetési ára negyedévre 4 korona

Magyar Amatőrök

1908-ra ne rendeljeteK külföldi
foto-zsebnaptárakat, mert karácsonyra
megjelenik

Az Amatőr foto-almanachja

naptárral, zsebkönyv alakban, közel
200 oldal terjedelemben, vászon dísz-
kötésben, nyolc ragasztott (adjusztált)
míntalap-műmelléklettel stb.

A magyar amatőrt érdeklő minden szük-
séges tudnivaló megtalálható lesz benne.

Ára csak 2 kor. 50 fillér.

Megrendelhető már most

Az Amatőr kiadóhivatalában

Budapest, VII., Király-utca 89. sz.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

OLCSÓ SZABOTT ÁRAK!

BELVÁROSI KALAPRAKTÁR

CYLINDEREK
AZONNAL
VÁSÁLTATNAK

Dús választék férfi-, nő- és legányszalmakalappokban.

ÁRJELEGEZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Özv. Tauszik Józsefné
Budapest, IV., Károly-körút 16. szám

Bel- és külföldi kalapkülönlegességek. — Nagy raktár szűcs- és szórmeárúkbán. — Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Olcsó szabott árak.

„Az Amatőr” olvasói 10% engedményt élveznek!

A legújabb szerkezetű fényképező készülékek eredeti gyári áron és a fényképezéshez szükséges összes anyagok és kellékek a legjobb minőségben

Calderoni és Társa
mű- és tanszerraktárban

Budapest, IV., Kishíd-utca 8. szám.
Látszerraktár: IV. ker., Váci-utca 1. szám.

Nagy képes árjegyzék.

BOGDÁNY S.
Részv.-Társ. Budapest.

Nagyobb nyereményesély!
Csekély kockázat!

a magy. kir. szab. osztály-sorsjátékban

8 nyolcad szám	8 nyolcad szám
11093	18093
11094	18094
11095	18095
11096	18096
11097	18097
11098	18098
11099	18099
11100	18100
Összesen 12.— K	Összesen 12.— K

8 ha egymásután következő számokban részeseedik 8 mert természetes, ha például 8/8 egymásután következő sorsjegyet

vásárolnak, úgy nagyobb az esély magasabb nyereményre, mintha csak egy számmal játszanak egy egész sorsjegyre!

Bizonyos, hogy minden második sorsjegy nyer,

tehát feltételezhető, hogy 8 szám közül legalább 4-et húznak ki nyereménnyel. Több személynek, kik közösen játszanak, különösen ajánlható a játéknak az

az ideális módja

8 nyolcad szám	8 nyolcad szám
46143	119968
46144	119969
46145	119970
46146	119971
46147	119972
46148	119973
46149	119974
46150	119975
Összesen 12.— K	Összesen 12.— K

A megrendelés sürgős eszközrendő. ::

Vidékre szétküldés csak utánvét mellett, vagy a pénz előleges beküldése után. Postatakarék-lapokat szívesen küldünk.

Az első osztályú sorsjegyek árai:

8 nyolcad	K 12.—
16 "	" 24.—
24 "	" 36.—
Egy nyolcad	K 1.50
" negyed	" 3.—
" fél	" 6.—
" egész	" 12.—

BOGDÁNY S. FŐVÁROSI SORSJEGY-IRODA RÉSZV.-TÁRS.

a magy. kir. szab. osztály-sorsjáték főelárúsító

BUDAPEST, IV., KROLY-KÖRÚT 20. SZ.

I-ső osztály huzása November 21. és 23.

Távírat cím „FORTUNA”
Telefon: 88-16.

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.

KODAK

BROMEZÜST-PAPIROS

elismerten a világpiac legkiválóbb papirosa

KONTAKT-MÁSOLÁS és NAGYVITÁSOK
céljaira a következő fajták:

„PLATINO-MATT“ } mérsékelt és igen érzé-
„PERMANENT“ } keny fajtában.
„ROYAL“ antikban és fehérben.

Művészi célokra különösen alkalmasak.

„VELVET“ Uj fajta gyengénfénylő felülettel.
„NIKKO“ Fényes felülettel.

Mindenütt kaphatók. :: :: Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

K ♥ O ♥ D ♥ A ♥ K

Gesellschaft m. b. H.

Wien, I., Graben 29.

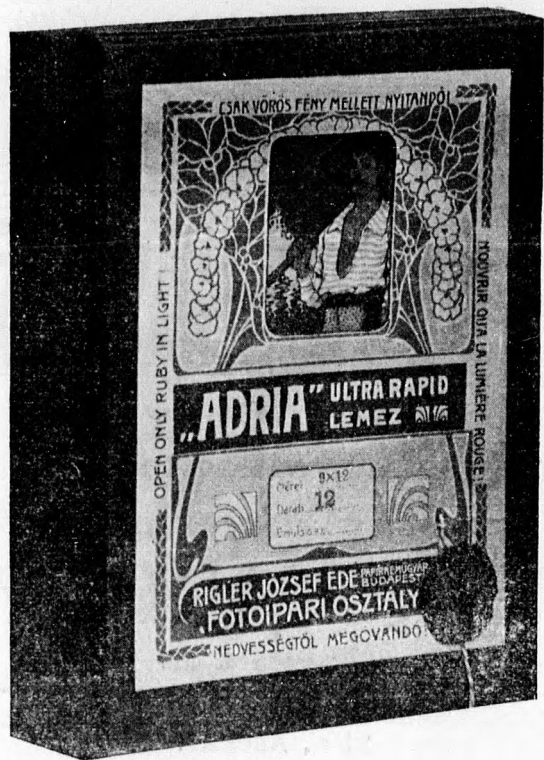
◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ◆◆◆◆

MINDEN MAGYAR AMATŐR

csak a magyar gyártmányu

ADRIA

szárazlemezeket használja.

Árjegyzéket díjmentesen küld

Rigler József Ede r.-t.

♥♥♥ fotoipari osztálya ♥♥♥

Budapest, VI., Rózsa-utca 55.

A Rembrandtpapir

a leggyengébb (FLAU), sőt a teljesen hasznavehetetlennek látszó negatívokról is a legbrilliansabb lenyomatokat adja ::

Háromféle keménységi fokozatban fénytelen és fényes felülettel készülnek a ::

Rembrandt-levelezőlapok

Fabrik photograph. Papiere, Trockenplatten
:: und patent. Specialapparate ::

FERDINAND HRDLIČZKA

♥♥ WIEN, XVI/2., Lerchenfeldergürtel 9—11. Herbststrasse 1. ♥♥

Megrendeléseknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

„FIGYELEM“

Különlegességi üzletképke-
reték és keretdíszítésekben.

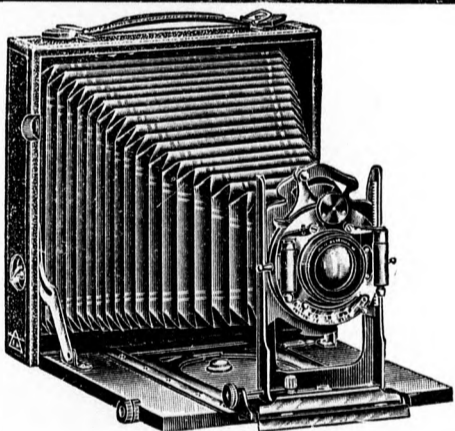
BARSONY és FABEÉGETÉSI
gépek és kellékek ∴ FAFARA-
GÁSZATI és LOMBFÜRESZETI
különlegességek ∴ Bútorvasalás és
díszveretek ∴ Épületvasalások ∴
ANGOL, FRANCZIA és AME-
RIKAI SZERSZÁMOK ∴ ∴ ∴

Nagy képes árjegyzékeinket
e lapra hivatkozással kivá-
natra elküldjük. 000000

KISSERNŐ ÉS TÁRSA

∴ BUDAPEST ∴

VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 17.

A Kézi-Kamara csekély súlyát
Az utazó-Kamara megbízhatóságát
egyesíti magában a mi

„Afpi-Quadratisch“

(Négyzetes Afpi) kamaránk 9×12 és 13×18 cm. kép-
méretekhez. Kérjen 15. sz. árjegyzéket
ingyen és bérmentve.

EMIL WÜNSCHE
Actienges. für photogr. Industrie
REICK, BEI DRESDEN.

Vezérképviselő Magyarország-Ausztria részére: ———
ERICH MEYER, WIEN,
III., Haupt-strasse 14/16.

Kilenc fajtája 10 év óta
bevált és felülmulhatatlan.

— Gyári raktár Budapesten —

PEJTSIK KÁROLY

IV., Városház-utca 1. sz.

Gust. Schaeuffelen'sche Papier fabrik, Phot. Abtlg.
Heilbronn 81 a, Neckar.

A. LUMIERE ET SES FILS

LYON-MONPLAISIR
(Franciaország)

FÉNYKÉPEZÉSI

Kékcímkéjű- Bromezüst-,
Σ (Sigma) stb. Ezüstcitrát- stb.
LEMEZEK PAPIROK

Vegyszer-termékei (Stanodos-ok)

Természethű színes felvételeket
készíthet minden amatőr

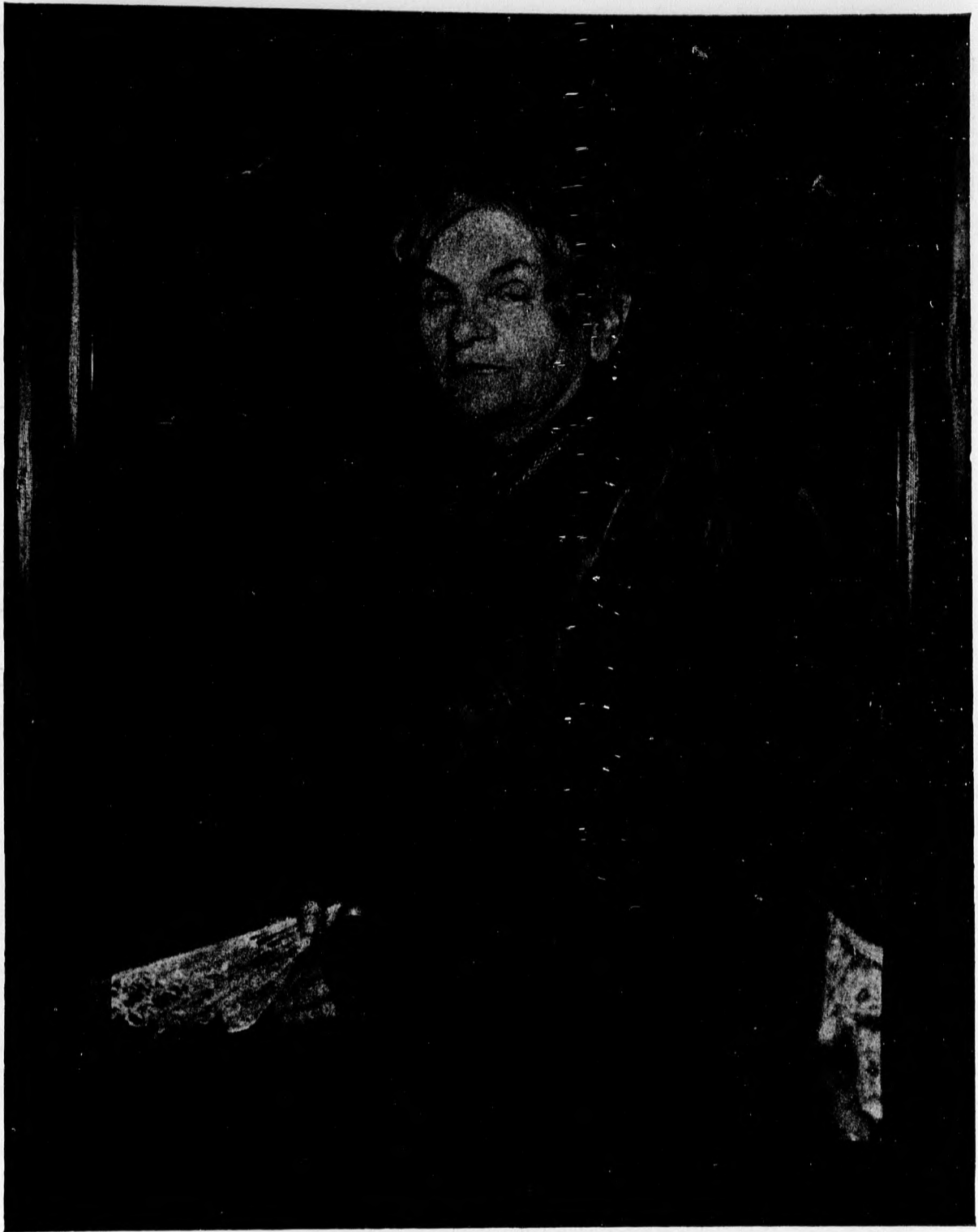
„**AUTOCHROM-LEMEZEK**“
(A. és L. Lumiere eljárása szerint szab. az összes államokban.)

Mindenütt kapható!

Minden Kamarában alkalmazható.

Feljegyzési könyvet kérjen, melyet portómetesen küld
BERNH. WACHTL, WIEN, KIRCHBERGG. 37.

□ □
□ □

Y. M. ÚRNŐ ARKÉPE

□ RÉVÉSZ ZOLTÁN, BUDAPEST □

=====
Az Amatőr műmelléklete
=====

□ Minden jog fentartásával □

□ □
□ □

*A foto-sport tenyéryi kis képekkel is beéri.
Ám a művész képeivel szobafalát díszíti
S mert a felvétel szépségét csakis a művészi
Nagyítás, ízléses keret képes jól kiemelni ;*

*Szép lemezét, filmjeit, ha kívánja nagyítani.
Ha rá nem ér, hozzá nem ért, vagy a hely nem
engedi :
Ne sajnáljon néhány kis sort prospektusért megírni.*

Telefon 94—49. szám.

Telefon 94—49. szám.

AMATŐR FOTOLABORATORIUM ÉS NAGYÍTÁSI VÁLLALAT

KITÜNTETÉSEK:

Grázi nemzetközi kiállítás 1902.
elismerő emléklap.
Budapesti Photo-Club nemzet-
közi kiállítása 1903. plakett.
Brüsseli nemzetközi kiállítás
1903. plakett.
Hágai nemzetközi kiállítás 1904.
oklevél.
Troppai nemzetközi kiállítás
1904. emléklap.
Zombori országos kiállítás 1905.
díszoklevél.
Budapesti Photo-Club nemzet-
közi kiállítása 1905. plakettek.
Marseillei nemzetközi kiállítás
1906. emlékszerlegek.
Berlini nagy nemzetközi kiál-
lítás 1906. emléklapok.
Tours-i nemzetközi kiállítás
1907. plakettek.
Zürichi nemzetközi kiállítás
1907. díszoklevelek.
Temesvári országos kiállítás
1907. nagy díszoklevél és arany-
érem.
Aradi országos kiállítás 1907.
jury-tagok, oklevelek és emlék-
tárgy.
Főiskolai hallgatók országos
kiállítása 1907. jury-tag.
1905—1907. rendezett közép-
iskolai amatőr - kiállításokon
jury-tag.

Amatőrök lemezeinek, filmjeinek
előhívását, erősítését és művészi
retusálását, diapozitívek, nagyított nega-
tívek, brómezüst-, platin-, pigment-,
„mattalbumin“-, gumminyomatok és
nagyítások készítését és ízléses be-
keretezését, reprodukciók és klisék
készítését elvállaljuk.

SZAKSZERŰ FELVILÁGOSÍTÁ- SOK ÉS TANÁCSOK INGYEN!

Szakképzettség, művészi ízlés, lelki-
ismeretes kezelés pontosság vállalata-
tunk alapelvei.

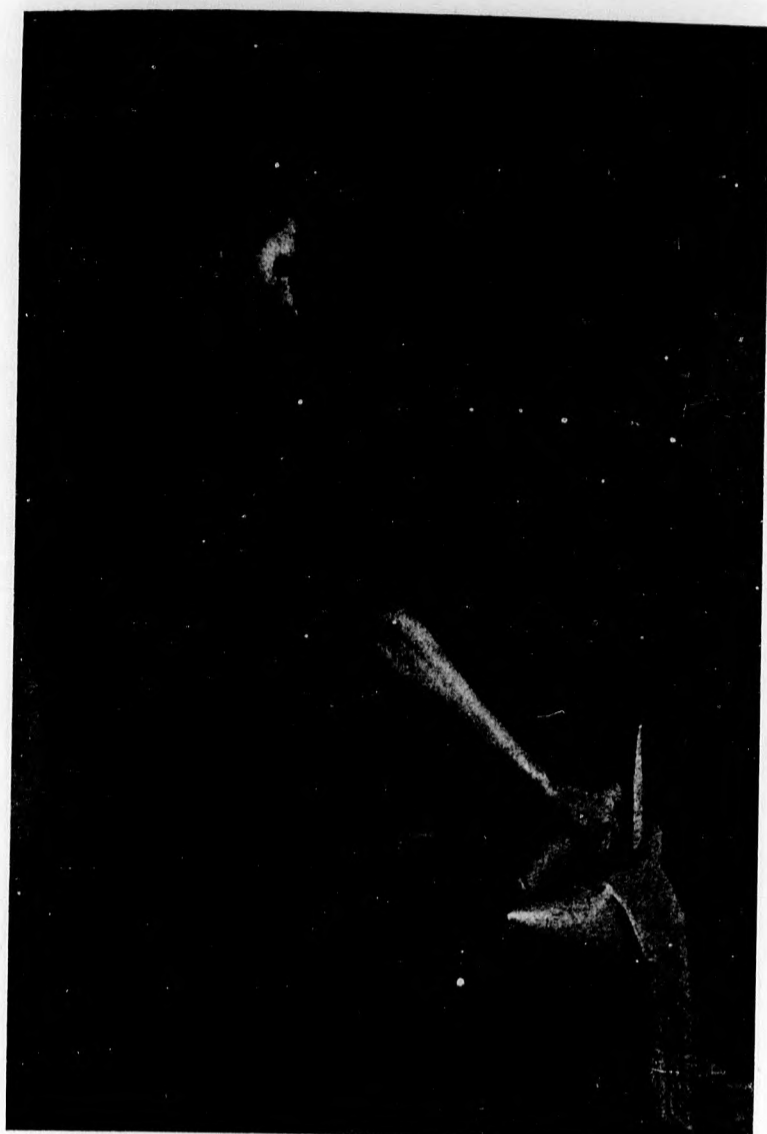
Vidéki megrendelésnél a negatív gon-
dos csomagolását kérjük.

~~~~~

IRODA: BUDAPEST, VII. KER.,
KIRÁLY-UTCZA 89. SZÁM.

Hivatalos órák: hétköznapokon d. e.
10—12-ig, d. u. 3—7-ig. Vasárnapokon
és ünnepnapokon csak d. e. 11—12-ig.

:: TELEFON 94—49. SZÁM. ::

KOVACS

Fornwald József, Máramarosziget

A MAGYAR AMATŐRÖK LAPJA
AZ AMATŐR
 MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT
 MEGJELENIK HAVONKINT KÉTSZER

SZERKESZTI ÉS KIADJA:

KOBLMAN ARTUR DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 89 (Telefon 94-49).

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 16 KORONA.

Tartalom: SZÖVEG: *Rudolf Dührkoop* (Hamburg): A másoló-papír megválasztása és a fényképek művészi adjusztálása. (Cikksorozat III.) — *Szankovszky József* (Erdőszentgyörgy): Sárga színszűrővel ellátott ortokromatikus pillanatlemezek házi előállításáról. — *F. J.*: A kallitipia — *n-r.* „Az Amatőr almanachja 1908” (Bejelentés). — *Szankovszky József*: Foto-tréfák. (Mutatvány Az Amatőr 1908. évi naptár-zsebkönyvéből.) — Fényképezési eljárások. — Különfélék. (Plakátpályázat. — Az „Adria”-lemezek ezerkoronás díjpályázatának zsűrije. Kiállítási hírek. — Újdonságok stb.) — *Koblman Artúr dr.*: Képeinkről. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések. KÉPEK: Műmelléklet: *Révész Zoltán* (Budapest): F. M. úrnő arcképe. — Címkép: *Fornwald József* (Máramarosziget): Kovács. — Szövegképek: *Schwarzinger Sándor* (Baja): Esthangulat. — *Szankovszky József* (Erdőszentgyörgy): Érdekes olvasmány és Felolvasás önmagunknak. (Abra a „Foto-tréfák” című cikkhez.) — *Franz Schneider* (Wien): Kedvencei között. — *Biéber Artúr* (Budapest): Itatás és Libavásár. — Napkeleti utcasor. (Felvétel Voigtländer Kollinear-ral. — *Szápáry Pálné* grófné (Budapest): Halásztárka. — *Hirschfeld Kálmán* (Budapest): Vár és kunyhó.

Tisztelettel kérjük mindazokat a tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek! .. .. .

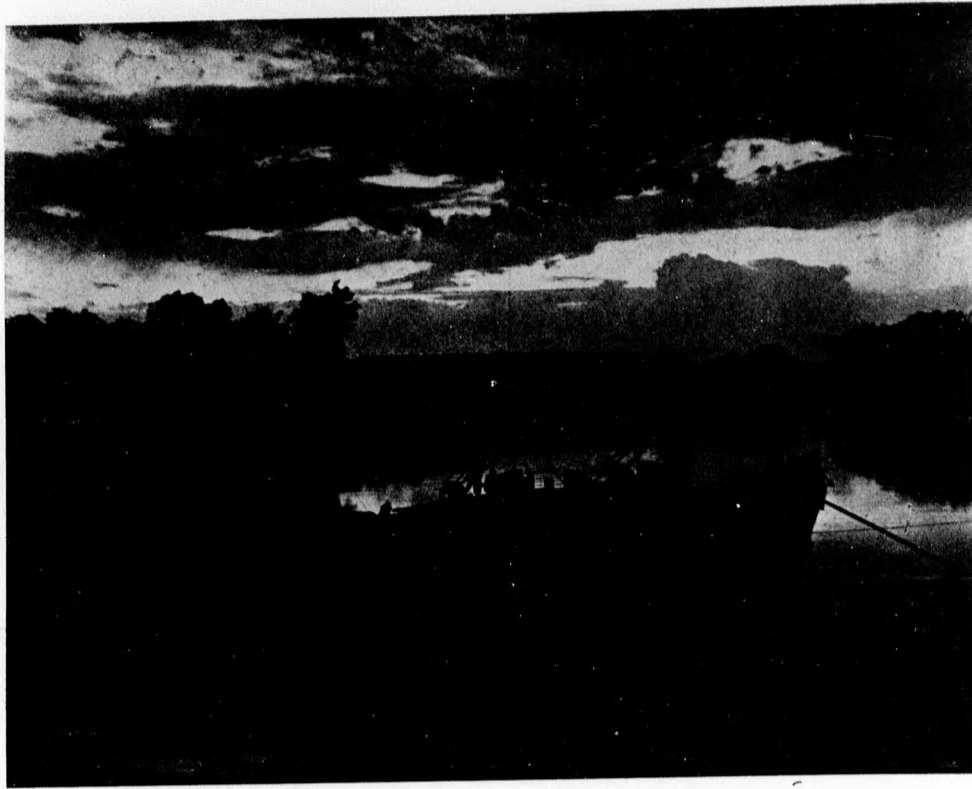
A másolópapír megválasztása és a fényképek művészi adjusztálása. III.

Írta: RUDOLF DÜHKKOOP (Hamburg).

A „mattalbumin” papiroson aránylag igen könnyen készíthetünk igazán művészi nyomatokat. Annál inkább kár volna tehát ezeket ismét a régi stereotyp sablonos módon a kereskedésbeli vizit, kabinet vagy csoportkartonokra ragasztani vagy — borzasztó még kimondani is — „passepartout”-k mögé dugni. És akkor is lehetőleg még az oly közkedvelt galambszürke színűbe foglalni. Nem, e szép képek megérdemlik a pompásabb, ízlésesebb felragasztást, adjusztálást, hogy azután akár asztali, akár pedig fali díszül szolgáljanak. Evégből menjünk *oly üzletekbe, hol rajz- és festőeszközöket* árulnak, ott találunk majd szép sárgás, barnás és más tónusú *jó fajta rajz-papirokat*. Az ily papiroknak fél vagy negyedívére ragasszuk fel 13×18 vagy 18×24 cm-es méretű képeinket. De a világért se ragasszuk fel teljesen a képet, hanem vagy csupán a felső két sarkát, vagy pedig a felső oldalán egy centiméter széles csíkra kenjük fel a ragasztó anyagot, úgy hogy a kép az alappapírról szabadon felemelhető legyen. A kép és alappapír közé a kép kiemelésére és a kép és alappapír közötti tónusok közötti összhang létesítése végett célszerű még egy a képet köröskörül övező, körülbelül 4 milliméteres szegélyt, melynek színe az alappapíréról

□
□

ESTHANGULAT

Schwarzinger Sándor, Baja

□
□□
□
□□
□
□

kissé el kell ütnie. Ennek megválasztása persze az *egyéni* ízlés dolga, ám — ha ugyan felállítható — az alapszabály, hogy az alátét- (szegély) papiros *valamivel* sötétebb legyen a képnél vagy néha ugyan valamivel, de *csak igen kevéssel* világosabb is lehet.

Legbiztosabban érjük el a kívánt összhangot és jó hatásfokozást, ha az alappapírost a kép legmélyebb árnyékainak sötét tónusából, az alátétpapírost pedig a félárnyék tónusból választjuk. A kép mindig jobban fog hatni, ha hatását nem csökkenti a nagyon világos szegély. Mert *magának a képnek kell a szembeszökő földolognak lennie, nem pedig az azt körülvevő kartonnak.* A nevét a szerző a sötét alappapírú képeknél megfelelő, valamivel sötétebb fedőfestéssel írja alá — a kartonra — szép, de cikornyánélküli modern betűkkel. Ez sokkal szebben fog hatni, mint az ezerszámra előállított *cégnyomásos* kartonok, vagy a különféle bélyegzőkkel reányomott, belepréselt nevek. Hogy a szakfényképészek gyárilag készített aranyozott címeres és oda nem ítélt, sőt nem is létező érmekkel díszített sablónos kartonjairól ne is szóljak! Ha pedig a választott alappapírok vékonyak, úgy ragasszuk azokat — ugyancsak a felső szegélyükön — vastagabb kartonra, hogy ezzel a képnek erősebb alapot adjunk.

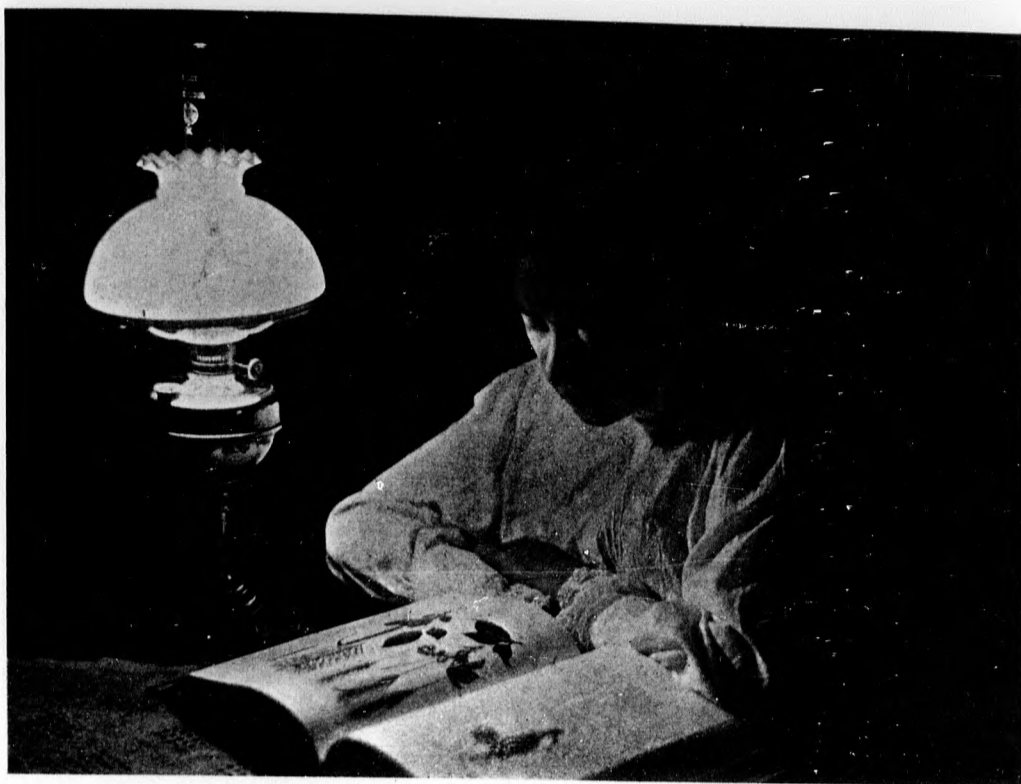
Természetesen az ily egyéni ízléssel, válogatással és különös gonddal művésziesen adjusztált képek elkészítése több időt és fáradságot igényel, mint az eddigi sablónosak. Éppen ezért tehát jelentékenyen *drágább árakat* is vonnak maguk után. De hát a szakfényképészek éppen azon siránkoznak egyre, hogy az árakat az üzleti verseny nagyon lenyomta. És ha magasabb árakra törekszenek, akkor a munkájuknak, mesterségük termékeinek is nagyobb értéket kell adniok, szóval azokat — ipariak helyett — művésziékké kellene tenniök. És sohase higgyék, hogy a jobb közönség nem fizeti meg ez árakat. Sőt ellenkezőleg! A művelt közönség részben szívesen fizeti meg a magasabb árakat is az oly képekért, melyek eredetiségüknél fogva a személyhasonlatosságon kívül egyéb magasabb — művészi — követelményeknek is megfelelnek.

Az alap- és a szegélypapirok különféle, de megfelelő változtatása által jelentékeny változatosságot vihetünk bele még egy- és ugyanazon felvétel kivitelébe, külső megjelenésébe is, úgy hogy pl. a szakfényképész megrendelőinek egyazon felvételtől annyiféle képet szolgáltathat, ahány darabot az nála megrendelt.

(Folytatjuk.)

□ □
□

ÉRDEKES OLVASMÁNY

□ □
□Sztankovszky József,
Erdőszentgyörgy

□ □

□ □
□ □

Sárga színszűrővel ellátott ortochromatikus pillanatlemezek házi előállításáról.

Irta: SZTANKOVSZKY JÓZSEF.

Nagy kényelem bár, hogy a lemezgyárak a színérzékeny lemezeket minden árfelemlés nélkül hozzák forgalomba, s ezek legnagyobb részt úgy vannak preparálva, hogy sárga színszűrők nélkül használhatók, mégis az ambiciózus amatőrfényképező, ha eredményesen akar dolgozni, ezeket a lemezeket sem fogja színszűrők nélkül használni. Nem használhatja pedig azért, mert az a festékanyag, amely az érzékeny rétegbe van beitatva, tulajdonképpen nem működik mint szűrő. Mert a fény nem ezen áthatolva jut az érzékeny emulzióhoz, de minden változás nélkül éri az emulzióréteget, s legfeljebb talán alig kimutatható színértéki elváltozást hoz létre a kész kép árnyalati összeségében.

Már pedig nem ezt az eredményt várjuk az ortochromatikus lemezektől, hanem hogy a színeknek *megfelelő értékű árnyalatban kapjuk meg* a bár egyszínű monochrom képet. A színszűrő tehát minden körülmények között nélkülözhetetlen, mivel azonban használata akár

a lemez előtt közvetlenül, vagy az objektív napvédógyűrűjében elhelyezve körülményes, illetve nehézkes, azért nagyon ajánlatos a következő, *saját módszerem* szerint előállított színszűrővel ellátott ortochromatikus lemezek használata.

A készítése nagyon egyszerű, semmi különösebb fogást és gyakorlatot nem igényel, gyorsan állítható elő és nagyon tartós, mondhatom legalább háromszor annyi ideig eláll, mint a kész, illetve a gyárból beszerzett színérzékeny lemez.

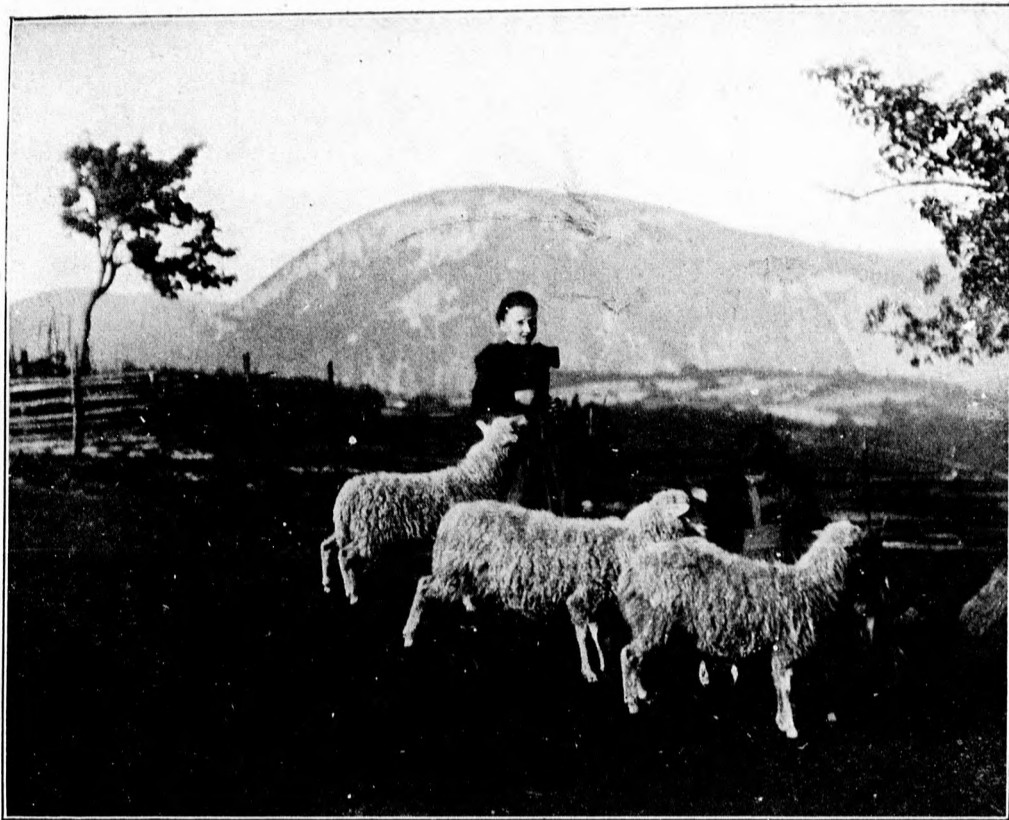
Az előállítás rövid vázlatja a következő: a közönséges szárazlemezt előbb egy színérzékenyítő oldatban megfürösztve kiszárítjuk s ezután egy híg kollodiumban oldott sárga festőanyaggal végigöntjük s gyors száradás végett legyezzük. A tökéletes száradás után réteges oldalakkal összetéve, dobozokba csomagoljuk.

Ezen művelet kiviteléhez szükségünk van tehát egy színérzékenyítő fürdőre és egy színszűrőt eredményező oldatra.

A *vörös fény* iránt érzékenyítő fürdő a következő:

□
□

KEDVENCEI KÖZÖTT

Franz Schneider, Wien

□
□
□□
□□
□
□

I. 0·10 gr. cyanint oldjunk föl,
10 kcm. abszolút alkoholban s a teljes
oldódás után adjunk hozzá
60 kcm. alkoholt és
30 kcm. desztillált vizet; jól fölrázva és
légmentesen ledugaszolva, sötét üvegben te-
gyük el.

A *kék, sárga és zöld* sugarak iránt érzéke-
nyítő fürdő:

II. 0·10 gr. erythrosint oldjunk föl,
10 kcm. abszolút alkoholban s a teljes
oldódás után adjunk hozzá
90 kcm. desztillált vizet. Jól ledugaszolva,
sötét üvegben változatlanul eláll.

Mindenik oldatot az üvegjén pontosan je-
lezve, a használatig elteszszük.

A harmadik oldat, amely a színszűrőt lesz
hivatva a lemezen előállítani, a következő:

III. 0·02 gr. 0-auramint oldjunk föl,
10 kcm. abszolút alkoholban s adjunk
hozzá
50 kcm. aethert és
40 kcm. kollódiumot.

Jól ledugaszolva, *sárga* üvegben tartjuk és mint
legvilágosabb árnyalatút jelezzük: A-val.

A második, azaz a közepes árnyalatú oldat

ugyanígy készül, csupán a különbséggel,
hogy a 0·02 gr. 0-auramin helyett 0·03 gr.-nyit
oldunk s jelezzük: B-nek; végül a harmadik,
azaz a legsötétebb árnyalatút 0·04 gr. 0-aura-
minből készítjük s jelezzük: C-vel.

Ezeket előkészítve, hozzáfoghatunk már a
lemez preparálásához.

Mondjuk, hogy készíteni akarunk egy, a
vörös fény iránt is érzékeny *sárga-zöld-kék*
érzékenységű lemezt; akkor vegyünk az

I. számú oldatból	---	2 kcm-t
és a II. számú oldatból	---	4 kcm-t
s adjunk hozzá	---	200 kcm.

desztillált vizet, most a tiszta porcellán- vagy
üvegtálba helyezett magas érzékenységű kö-
zönséges szárazlemezt (*Lumière, Adria, Agfa,*
Hauff, Jahr, Imperial stb.), abszolút sötétben
öntjük le e keverékkel s folytonos mozgatas
közben hagyjuk benne addig, míg lassú ütem-
ben 80-ig számoltunk, ekkor kivesszük s a
már előre elkészített tiszta esővízben gyorsan
leöblítve, teljes sötétben rövid ideig tartó szá-
radásnak teszszük ki.

A *vörös* sugarak iránt érzékenyítő fürdő ez:

I. sz. oldat 3 kcm-éből és 200 kcm. desz-
tillált víz elegyéből készül.

□
□

NAPKELETI
UTCASOR

Felvétel Voigtländer
2. sz. Kollinearral

□
□

□
□
□

□
□
□

A *sárga-zöld-kék* színek iránt érzékenyítő fürdő a:

II. sz. oldat 5 kcm-éből és 200 kcm. desztillált víz elegyéből áll.

Az eljárás ezekkel is ugyanaz, mint fentebb leírtam.

Ha már az így színérzékenyített lemez teljesen megszáradt, bevonhatjuk a sárga színszűrőréteggel oly módon, hogy a balkezünkben, a tál fölött rézsútosan tartott lemezt egyszerűen, de óvatosan végig öntjük a kollódiomos festékoldattal, ügyelvén arra, hogy mindenütt érje. (Ezt a műveletet már nagyon gyöngye vörösfénytől távolabb végezhetjük.) Nehányszori meglegyezéssel a lemez teljesen megszárad ugyan, de biztonság okáért jobb, ha pár percig még száradni engedjük s ezután aszerint, hogy melyik árnyalatú festékoldattal vontuk be, külön-külön csomagolva elteszszük. Az ezekkel felvett képek exponálási idejének meghatározásánál ugyanazok az elvek és szabályok a mérvadók, mint a más színérzékeny lemezeknél.

Mint már említém, a forgalomban levő színérzékeny lemezeknél a sárga festékanyag az emulziórétegben magában foglaltatik, míg az itt leírt saját metódusom szerint előállítottnál az emulziórétegen, mint vékony hártya, fekszik a sárga festékanyag, ez tehát okvetlen

előnyvel bír a másik fölött, mert ennél, mielőtt a fény érne az érzékeny emulziót, előbb okvetlen át kell hatolnia a szűrő rétegen s itt az egyes színek megváltozván, az irántok érzékenyített emulzióban érvényre jutnak.

Könnyen belátható az így készített lemezek előnye, részben mert a nehézkes színszűrők behelyezése türelmet és idővesztést eredményez, továbbá a színszűrők könnyen törnek s hordozásuk is gondot okoz!

Methodusom szerint készítettéknél ezek teljesen elvesznek!

A kiexponált ilyen lemezekről a sárga réteget előhívás előtt oly módon távolítjuk el, hogy egy percre belemártjuk aetherbe.

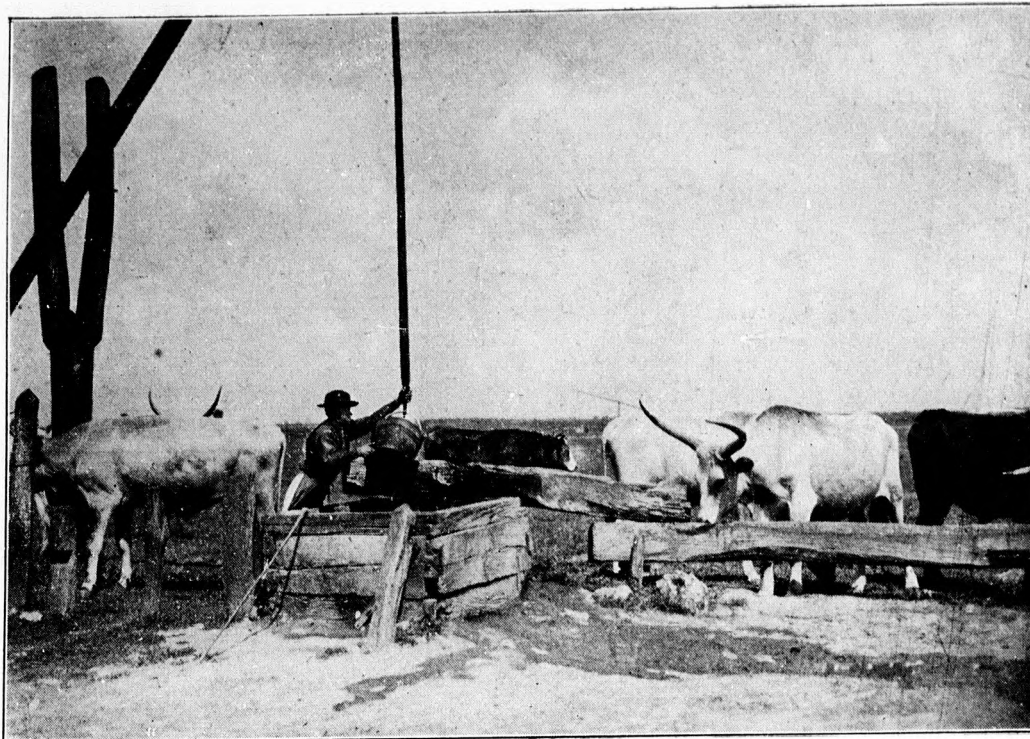
Ez azonban nem okvetlen szükséges, mert előhívható úgy is, ha a szűrőréteg rajta is van. Legkönnyebb módja az eltávolításának az, ha egy kis vattapamatot alkoholba mártunk s evvel néhányszor végighúzzunk a lemezen; feloldódván a kollódióm-hártya, szabadon áll az előhíváshoz a lemez.

Eljárásom első pillanatra talán nehézkesnek, körülményesnek látszik, az első próba azonban meg fog győzni ezen látszat téves voltáról.

Ami pedig az így előállított, színszűrővel ellátott színérzékeny lemezek értékét, használhatóságát és praktikus voltát illeti, ennek elbírálását amatőrtársaimra bízom! □

□
□

ITATÁS

Bieber Artúr, Budapest

□
□
□□
□□
□
□

A kálitípia.

JAMES J. ESHALT ajánja az alábbi módszert papiros preparálására.

Elkészítjük a következő oldatokat:

A) oldat: 150 gr. desztillált víz
30 gr. vasoxalat (ferrioxalat).

Néhányszor megkeverve 24 óráig állni hagyjuk és ezután 3 gr. gummiarabikumot teszünk hozzá.

B) oldat: 250 gr. desztillált víz
15 gr. kálium ferrioxalat

C) „ 240 gr. desztillált víz
15 gr. oxalsav.

Az oldat hőmérséklete 25° C. legyen, 6 kcm. ammoniákat hozzáadva átszürendő.

D) oldat: 120 kcm. desztillált víz
8 kcm. kálium bikromat.

Normális negatívokhoz veendő:

A) oldat: 30 kcm.

B) „ 15 kcm.

C) „ 30 csepp

D) „ 4 csepp.

Ezen keverék minden 30 kcm.-éhez 0.8 gr. ezüst-nitrátot adunk. Üvegrúddal addig keverjük, míg minden felolvad.

Kemény részletdús negatívhez:

A) oldat: 30 kcm. }
B) „ 50 kcm. } 30 kcm.
C) „ 35 csepp }
D) „ 0.9 gr. ezüstnitrát.

Az előhívás a következő oldatban történik:

250 kcm. { 1000 gr. desztillált víz
132 gr. ecetsavas nátron
0.8 gr. bórsav

20 csepp D) oldat (l. fentebb).

Ha a tónusok nem elég feketék, akkor az előhívóba 25—50 csepp 50%-os foszforsav adandó.

Előidézés után a következő fürdőben derítendő a képek:

250 gr. desztillált víz
8 gr. citromsav nátrium
1.3 gr. citromsav.

A jól leöblített képek 10 percre a következő állandósító fürdőbe teendők:

500 gr. víz
50 gr. rögzítő nátron
5 kcm. erős ammoniák.

Végre alapos mosás.

□

=====

□

„Az Amatőr“ kérelme olvasóihoz. Lapunknak egyik felette fontos — sőt mondhatnók — léteke az, hogy azok a cégek, melyek hirdetési megbízásaikkal lapunkat *támogatják*, e hirdetéseket hatásosaknak is lássák. Ezért arra kérjük igen tisztelt olvasóinkat, hogy minden vásárlásuknál, vagy bárha csak szó- vagy levélbeli kérdezősködésnél is *mindenkor lapunkra hivatkozni sziveskedjenek*.

□

□
□

LIBAVÁSÁR

Bieber Artúr, Budapest

□
□
□□
□
□

Foto-Almanach 1908.

„Az Amatőr“ első könyve.

A szegény magyar foto-irodalom kiadványainak számát akár a tíz ujjunkon is elszámálhatnók. A forgalomban levő magyar kézikönyvek egyrészt elavultak, másrészt pedig nem a már fényképezni tudóknak, hanem a fényképezés ujoncainak készültek. Egy-két kivétellel pedig rosszak is.*

Az a könyv, melyet most bejelentünk olvasóinknak és amely ez év karácsonyára jelenik meg a könyvpiacra, egy zsebnaptár lesz.

„Az Amatőr“ foto-almanachja mindazt tartalmazza majd, mire minden amatőr-fényképezőnek mindig szüksége van. Akkor is, mikor künn a szabadban felvételét készíti, mikor azokat laboratóriumában előhívja, mikor felvételeiről szép másolatokat óhajt készíteni, mikor művészi nagyításokkal óhajt kiállításon résztvenni, vagy ezekkel szobája falát díszíteni.

Szóval munkájában jó tanácsadója, szabad idejében szórakoztatója kell hogy legyen e közel 200 oldalas kis könyvecske minden jóízű és törekvő amatőrtársunknak.

Az Amatőr foto-almanachja hű társa lesz minden magyar amatőrnek, mely mindenüvé elkíséri, mindenkor jó és megszívlelendő tanácsokkal látja el úgy a kezdő, mint a haladottabb és a művész-amatőrfényképezőt is.

Az Amatőr foto-almanachját tehát minden magyar amatőr állandóan a zsebében kell, hogy

* Ily kivételt képez Kiss Zoltán: „A fényképezés kézikönyve“ című jó szakmunka is.

viselje. Ezért választottuk annak kis külalakját s ezért lesz zsebkönyv ami első könyvünk.

Az Amatőr foto-almanachjának azonban csak a külmérete lesz kicsiny. Tartalmában gazdag és változatos, a gyakorlati és esztetikai szempontokat egyaránt szolgáló, kivitelében pedig művészi és pazar lesz. Nyomdai kivitele pedig modern és a magyar tipográfia remeke.

Az Amatőr foto-almanachja a fényképezés alapelemeitől kezdve a legújabb és legnehezebb fototeknikai eljárásokig mindent fel fog ölelni, amire az amatőrnek mindig szüksége van, vagy lehet.

Az Amatőr foto-almanachja rövid, de irodalmi színvonalon álló — szakszerű cikkeken és közleményeken kívül külön recipe-gyűjteményt fog tartalmazni, melyben csak oly recipék fognak helyet foglalni, melyeket elsőrangú szakférjak alapos vizsgálataik és gyakorlati kísérleteik alapján mindenkoron sikerrel használhatóknak találtak.

Az Amatőr foto-almanachja tehát nélkülözhetetlen és így hivatva van annak a hiánynak a pótlására, mely egy ily munka nem létezéséből a magyar foto-irodalomban mindeddig érezhető volt.

Az Amatőr foto-almanachját kiváló szakírók közreműködésével lapunk főszerkesztője, Kohlman Artúr dr. szerkeszti.

Midőn tehát előfizetési felhívás helyett egyelőre szerkesztőségének, csupán általános programját adjuk közre, már előre is felhívjuk e becses kis munkára hűséges olvasóink figyelmét és szíves pártfogásába ajánljuk. Az Amatőr könyvtárának ez első kiadványát: — a magyar amatőrök kis imádságos könyvét!

FELOLVASÁS ÖNMAGAMNAK

Sztankovszky József, Erdőszentgyörgy

Fototréfák.

— Mutatvány „Az Amatőr“ 1908. évi naptár-zsebkönyvéből. —
Irtta: SZTANKOVSZKY JÓZSEF.

Mint lapunk mai számában megjelenő képe-
ről is látható, nagyon érdekes és kedves,
tréfás képeket készíthetünk azáltal, hogy egy
és ugyanazon személy önönmagával beszél, kártyá-
zik, sakkozik vagy ugyanazon öltözetben, vagy eset-
leg másban, például mint katonatiszt önmagával
mint polgáremberrel beszél, játszik stb. a képen.

A tréfa kivitele nem kíván semmi nagyobb fáradságot, berendezést vagy pláne sajtószertű gépet; bármely készülék megfelel a célnak, csupán egy inaktinikus színnel bíró nagyobb, legalább 200:250-es nagyságú háttérre van szükség s amennyiben lehetséges, egy kis képszögű objektívra, mint például a Voigtländer „Heliár“ vagy „Portrait-Anastigmat“, de különben többé-kevésbé megfelel bármilyen jobbminőségű objektív is.

Ami a háttérrel és színét illeti, legelőnyösebb a fénytelen *kindruszfelete* vastag gyászposztó, használható azonban a sötétvörös vagy kanárisárga színű háttér is, csak lehetőségig vastag szövetből legyen és nem fényes!

A fölvetelt a következőképpen eszközöljük: a símán kifeszített háttér *közepére* gombostűvel föl-erősítünk egy nagyobb darab fehér papirozt s a gépet pontosan beállítjuk reá, hogy a beállító üveget a háttér teljesen fedje s a fehér papír a közepre essék, ezután a papír alatt szorosán a háttér mellett elhelyezünk egy kis asztalkát s mellé jobbról is, balról is egy-egy széket teszünk. Így elkészülve eltávolítjuk a fehér papírt s megnézzük az apparátusban, hogy az összes elhelyezett tárgyak pontosan a lemezen vannak-e?

Miután erről meggyőződünk, a felveendő személyt valamelyik oldalon lévő székbe ültetjük s most reá beállítjuk a gépet, a vele szemben lévő széket pedig elveszszük, de előbbi helyét a földön jegyezzük meg; ha ez megvan, adjuk meg a felveendő személynek a megfelelő pozitúrát, például kártyázásnál amint üt, sakkozásnál amint húz stb. s a betett lemezre exponáljuk *normálisan* reá a képet.

Lefödve az objektívet, az előbb elvett széket helyezzük vissza megjegyzett helyére az asztalka másik oldalán s ültessük belé az illetőt, a széket pedig, melyen ült távolítsuk el. A megfelelő *ellenpozitúra* megadása után exponáljuk le ezt a képet is ugyanarra a lemezre, ügyelvén arra, hogy *a második expozíció egyenlő tartamú legyen* az előbbivel!

Ily módon két, három, sőt négy különféle helyzetben is készíthetünk egy lemezre fölvetelt, csupán arra ügyeljünk, hogy azokat a tárgyakat, melyekre többször reá exponálunk (pl. az asztalka, sakktábla stb.) helyükből ki ne mozdítsuk, sem a gépet el ne vegyük helyéről.

A lemez kidolgozása, továbbá a másolás azonos a rendes fölvételek kidolgozásánál követendő eljárással.

Megjegyzem, hogy a fölvetett képen a személyek legfeljebb térdig látszanak, mert ellenesetben a padozat vagy föld mint alap zavarólag hat, s hogy pontosan kiszámítva legyenek elhelyezve a személyek, nehogy egyik a másikba beleérjen!!

□
□□
□
□

HALÁSZBÁRKA

Gróf Szapáry Pálné, Budapest

□
□□
□
□

FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK.

Felvételek, melyek esetleg nagyon túlexponáltak. Ilyen felvételek leginkább oly tájfelvételek, melyeknél a felveendő tárgy a géptől nagy távolságban van. Ebben az esetben nagyon nehéz az exponálási időt meghatározni; bizonyos körülmények között meglehetősen rövid exponálás is lehet nagyfokú túlexponálás. Ilyenkor legajánlatosabb az alábbi állóelőhívás.

Először a lemezt a következő oldatba kell tenni:

1000 kcm. víz

12 kcm. hamuzsír-glicin

2 kcm. brómkálium-oldat 1:10.

Ez a fürdő használat előtt 8—10° C-ra hűtendő le. Ha a lemezen a kép első nyoma körülbelül 15 perc múlva jelenik meg, helyesen exponáltunk. Az előhívás ilyenkor ugyanebben az oldatban folytatható és 1—1½ óráig tart. Ha 15 percnél előbb jelenik meg a kép első nyoma a lemezen, akkor nagy túlexponálás forog fenn. Ekkor a lemezt óvatosan kiveszszük és a következő szintén jégbehűtendő oldatban folytatjuk:

100 kcm. víz

4 kcm. tömény glicinelőhívó

4 kcm. brómkálium-oldat (1:10).

Abban az esetben azonban, ha még 30 perc múlva sem jelenik meg a lemezen a kép valami nyoma, akkor az előhívás egy rapidelőhívóban fejezendő be. Tegyük tehát a lemezt anélkül, hogy leöblítenők, a következő oldatba:

1 súlyrész koncentrált Hauff-metol

3 „ víz.

Megjegyzendő az utóbbi esetben, tehát ha a lemezt röviden exponáltuk, bármely gyorsan dolgozó előhívó használható.

Merevítőszerek filmekhez. Oldjunk fel 2 gr. szódat és 8 gr. boraxot 1500 kcm. vízben és főzzünk benne 32 gr. sellakot mindaddig, míg feloldódott, szűrjük le aztán az egészet és adjunk hozzá 2 gr. glicerint. Öntsünk most az egész keverékhez még 1½ liter vizet és néhány napi állás után szűrjük le ismét. Az alaposan kimosott, de még mindig nedves filmeket néhány percre áztassuk belé és szárítsuk meg.

Platinszínezés. A platinfürdő összetétele a következő:

1 gr. káliumplatinklorür

500—1000 kcm. desztillált víz

10 csepp koncentrált salétromsav.

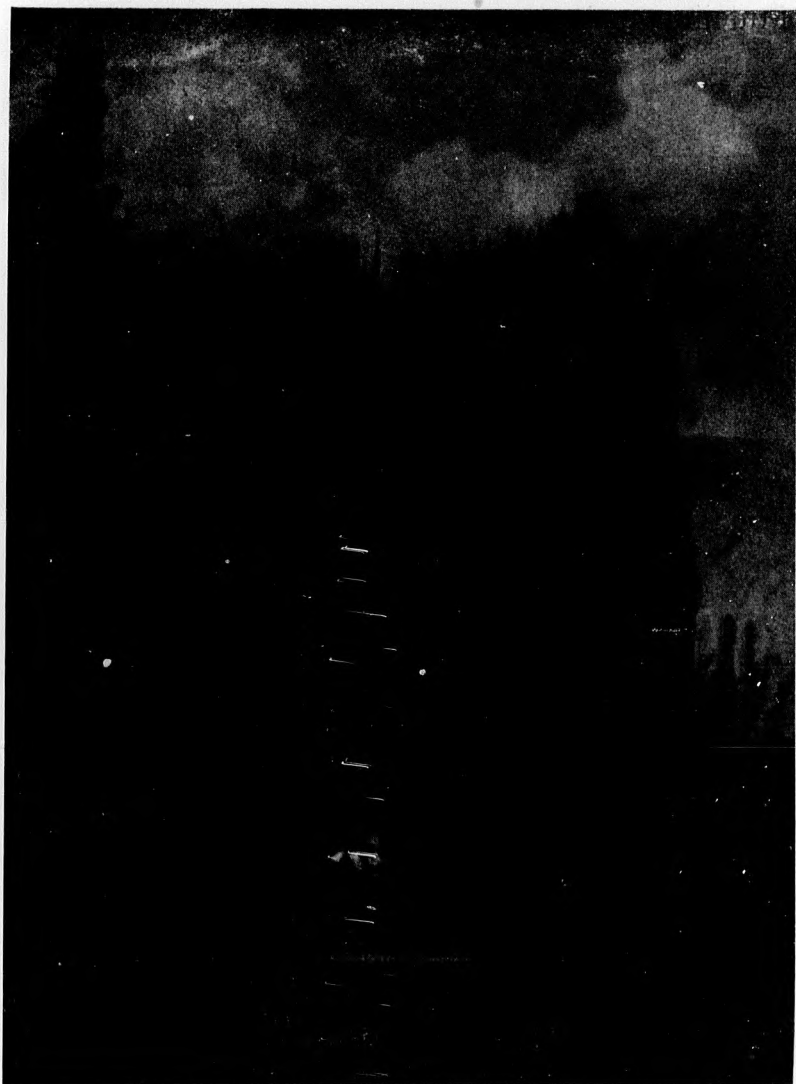
E fürdő igen sokáig eláll.

Hogy erőteljes képeket nyerjünk a fénytelen papírt másolás előtt ammoniákkal preparáljuk. Ez a következő módon történik.

A preparálandó papírt gombostűvel vagy rajzszóggal egy lapos doboz fenekére erősítjük és megfordítva egy néhány csepp ammoniákat, tartalmazó edény felé teszszük. Az ammoniák felszálló gáza preparálja a papírt. A másolás ne legyen hosszú, mert a képek csak kevéssé mennek vissza a platinfürdőben.

A képeket alaposan ki kell mosni, mielőtt a platinfürdőbe helyeznők őket. A színezés 5—10 percig tart. Ha tovább tartana, úgy ennek oka a rövid ideig tartó mosás.

Némely papírfajtánál ajánlatos aranyfürdővel való színezés is. Ilyenkor a képeket kimossuk és az utolsó vízbe 3—4% konyhasót teszünk. Mosás után egy boraxos színezőben színezünk, míg a kép vörösbarna (még nem lila) színt kap. E színezés után gyorsan mosva a képet, a fenti platinfürdőbe teszszük. Ebben az esetben ajánlatos salétromsav helyett 20 kcm. foszforsav ($D=1.20$). A platinfürdőben készre, tehát feketére színezett képeket fixálnunk kell. (Pizzigheli Anleitung zur Photogr. 12 Aufl.)

YÁR ÉS KUNYHÓ

Hirschfeld Kálmán, Budapest

Foltok felragasztott képeken két okból képződhetnek:

a) A felragasztásra használt keményítő pép már megsavanyodott.

b) A karton hamisított bronzsal van díszítve, az egyes kartonokon lévő ezüst- vagy aranszínű díszítések gyakran károsan hatnak a képre.

Mindkét esetben mellőzzük a bajt okozó anyagot.

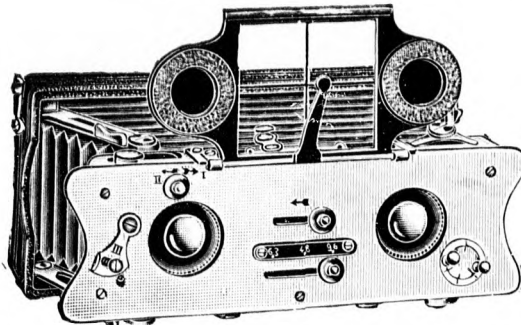
Vörös üveglemezek igen egyszerűen állíthatók elő. Oldjunk fel 1 súlyrész *ezint* ugyanannyi auranciát szintén firniszbe. Öntsünk át 1—1 lemezt e két oldattal. Ha a két lemez megszárad, együttesen igen használható *rubinvörös* üveglemez. Sötétsége a festékmennyiséggel szabályozható.

Az ily módon készített rubinvörös üveg meglepően tartós, azonkívül pótlása is nagyon egyszerű.

Részleges erősítés. A negatívok részleges erősítésére igen alkalmas az urán gyengítő. Gyengítsük le először az *egész* lemezt, mossuk alaposan ki, a felesleges vizet távolítsuk el szűrőpapír segítségével. A túl erős helyeket most ecseteljük át 1:20 ammoniák-oldattal (az ammoniák fajsúlya 0.96). Az erősítés erről a helyről rögtön eltűnik. Az ammoniákozás után a lemez alaposan kimosandó. (Photographische Mitteilungen.)

Dr. Krügener Plastoskop-ja

Legújabb stereo-kamara 45×107 lemezek és tekercskazettával 4×5 cm-es filmekhez.

Méret csak:

2×5, 8×12,
8 cm.

Súly csak:

kb. 300 gr.

A plastoskop a legcélszerűbb amatőr-kamara

1. mert nagyon kicsire rakható össze és a felvételhez azonnal kész.
2. mert oly stereoskop-képeket ad, melyek a felvett tárgyról igazán természetes benyomást keltenek.
3. mert azt az illuziót kelti, mintha minden a **természetes nagyságban** terülne el szemünk előtt, minthogy zárt stereoskop-szekrényben szemléljük, minélfogva semmiféle, az összehasonlításra készítő tárgyat mellette nem látunk. A stereoskop-képek kis méretei tehát fel sem tűnnek.

Kérjünk különleges árjegyzéket a plastoskopról. A „DELTA“-kamarákról a 83. sz. díszárjegyzéket. Vegyi szerekről az „F“ jelzésű különleges árjegyzéket.

Valamennyit ingyen és bérmentve küldi:

Dr. R KRÜGENER Frankfurt a/M.

Vezérképviselő Magyarország-Ausztria részére:
Comandit Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie Wien IX/I.
Schulz-Strassnitzki-Gasse 12.

ZEISS

PALMOS KAMARÁK

Kamara
könnyű
fémből
fokális
redőnyzárral
és
Zeiss-objektív-ekkel

Kérjen: „P 32“ sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

WIEN,
Ferstelgasse 1.
Ecke Maximilianpl. **CARL ZEISS, JENA.**

Berlin, Hamburg,
Frankfurt a/M,
London, St. Petersburg

Méreték:
6×9 cm;
6,5×9 cm;
3 1/4×4 1/4
inches, 4×5
inches és
9×18 cm
sztereo- és
panoráma-
felvételek-
hez.

— — —

Használható
lemezekre, cso-
magfilmekre,
tekercs filmekre
és u. n. »Zeiss-
Packung«-gal.

**VERANT-
SZTEREOSZKOPOK**

TELE
objektívek
távfényképe-
zéshez

KÜLÖNFÉLÉK.

Az „Adria“-lemezek ezer koronás díjpályázata. Még a tavasszal tűzte ki a *Rigler József Ede r.-t.* szárazlemezgyára ezer koronás díjpályázatát, melynek célja az volt, hogy az „Adria“-lemezeken készült legjobb negatívokat és diapozitíveket hazai amatőr-inknek bemutatván, *kétségbevonhatatlan bizonyítékokat* szolgáltatson az „Adria“-lemezeknek kiváló használhatóságáról. A pályázat határideje ez év szeptember végén lejárt, mire a díjkitűző gyár vezetői *Piller Ferenc* fővegyész és *Ranzenberger János* urak a következő szaktekintélyeket kérték fel a zsűri tisztségének elfogadására és az ezer korona összegű készpénzdíjak odaítélésére.

A zsűri elnökéül dr. *Wartha Vince* udvari tanácsos műegyetemi tanárt, zsűritagokul *Kosutány Tamást*, az „Országos Chemiai Intézet“ igazgatóját, dr. *Konkoly-Thege Miklós* miniszteri tanácsost, az Országos Meteorologiai Intézet“ igazgatóját, báró *Purcell Bélát*, dr. *Harmatzy Dezső* miniszteri titkárt és dr. *Kelen Béla* orvost (a budapesti „Photo-Club“ tagjai) és dr. *Kohlman Artúr*, „Az Amatőr“ főszerkesztőjét.

A zsűri a díjak odaítélése céljából f. é. november hó 2-án az „Adria“ szárazlemezgyár üléstermében gyűl össze, ahol a pályamunkák is *közszemlére* lesz-

nek kitéve. A vezetőség meghívására főszerkesztőnk már előzetesen is megtekinthette az „Adria“-lemez kiállítást és a tőle nyert értesüléseink szerint úgy a kisedkiállítás anyagáról, mint annak ügyes elrendezéséről csak a legnagyobb elismeréssel emlékezhetünk meg.

Úgy a zsűri határozata, mint a kiállítás megnyitása lapunk zártával esvén egybe, arra lapunk legközelebbi számában még visszatérünk.

Az autochrom-lemezekről. A *Lumière Testvérek* a következők közlésére kérnek fel bennünket:

Az emulzió. Gyakran az emulzió a lemezről levált, mi a feltalálók szerint azáltal volt elkerülhető, hogy a lemezt a C folyadékából kivéve cserzés végett két percre 1%-os krómtimsó oldatba tették.

A feltalálók értesítése szerint ez a processzus immár feleslegessé vált, mivel keményebb rétegű lemezek kerülnek most forgalomba.

Erősítés. A feltalálók nyomatékosan kijelentik, hogy az erősítést nem szabad elmulasztani, mert egyrészt a színek briliánsabbá, másrészt tartósabbak lesznek az erősítés által, ellenkező esetben a képek megfakulnak. Helyesen exponált lemezeknél azonban elegendő már egyfél pernyi erősítés.

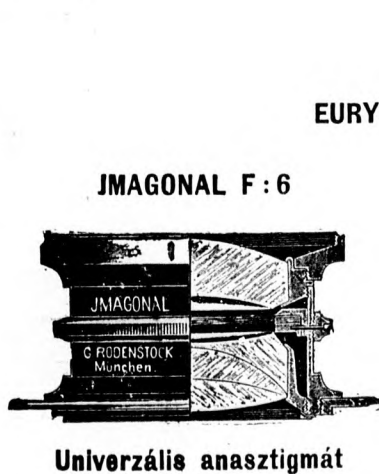

OPTISCHE ANSTALT G. RODENSTOCK MÜNCHEN ISARTALSTR. 41.

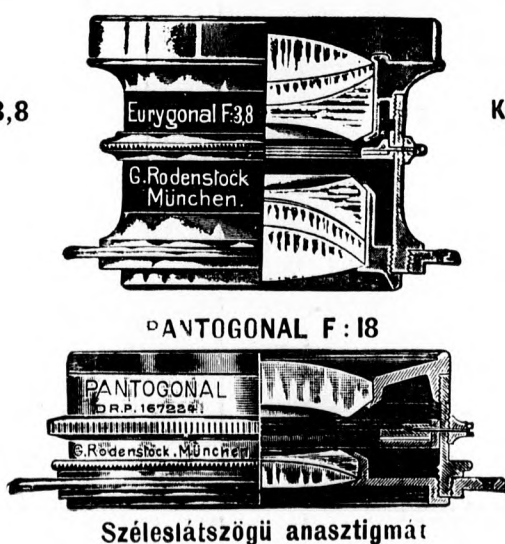

EURYGONAL F: 3,8

HELIGONAL F: 5,2

Aplanátok, ♥ ♥ arczkép- és tele-objektívek.

KÉZI-KAMARÁK

♥ ♥ ♥ ♥ **41. számú árjegyzék ingyen és bérmentve.** ♥ ♥ ♥ ♥

Fixálás. Habár mint fentebb említve van az erősítésnek nem szabad elmaradni, az esetre, ha a lemez még sem erősíthető, a lemezt fixálni okvetlenül kell a D) folyadék után. Z. M.

Plakát-pályázat. Az 1909-ben Drezdában megtartandó világkiállítás rendező bizottsága pályázatot hirdet művészi plakátra. Részt vehetnek művészi témájú és kivitelű fényképek, rajzok és festmények. A bizottság ezen pályázat kitűzésével kétségkívül nagy munkát végzett; a díjak összege 2500 márka. A pályázat feltételeit lapunkra való hivatkozás esetén készséggel megküldi a kiállítási iroda (Dresden A. Neumarkt 1.).

Az objektív gyújtávolságának meghatározása. Először beállítunk egy messzefekvő tárgyra élesen (végtelenre) és az objektívdeszkán ezt megjelöljük. Ezután egy egész közel álló mérőrudat állítunk be pontosan s a helyet megjelöljük az objektívdeszkán és ebben az állásban lefényképezzük úgy, hogy a mérőrúd a lemez vízszintes tengelyébe essék. Megmérjük a mérőrúd képét és meghatározzuk, hogy hányszor kisebb az eredeténél. Legyen például a mérőrúd 100 mm., a képe a lemezen 73 mm., akkor 100/73 a keresett arányszám. Ezt megszorozva avval a hosszal, mely az objektívdeszkán megjelölt két pont közt van pl. 191 mm., kapjuk az objektív gyújtávolságát. ($f = 100/74 \cdot 191 = 216.6$ mm.)

A pontosság annál nagyobb, minél nagyobb a mérőrúd kép a lemezen.

$$f = \frac{m}{m_1} \cdot s; \text{ ahol } m = \text{mérőrúd hosszát}$$

$$m_1 = \text{képe nek hosszát}$$

s = azt a távolságot jelenti, mely a végtelen és a mérőrúd fotografálásakor beállítás közt van az objektívdeszkán.

Vetítő- és nagyítókészülékekről. A *Voigtlander & Sohn A. G.*-nak Braunschweig és Wien az 1907. évre szóló új árjegyzéke jelent meg, mely általános érdeklődést fog kelteni, mert most kezdődnek a fényképezési előadások és úgy az amatőrök, mint a szakfényképészek — a téli idény kezdetével — készítik felvételeikről nagyításukat. A Voigtlander cégnek általánosan ismert törekvése itt is előtérbe lép. *Jó optikát, azaz nem zöld üvegből készített kondenzorokat*, hanem tiszta optikai üvegből készületeket adni, nem egyszerű porträt-felet mint objektívet, hanem az elsőminőségű anasztigmátok vagy az ismert Voigtlander-Euryszkopok felhasználása által a vetítő- és nagyítóművészetet közelebb hozni a tökéletességhez. A fényforrásokra is több figyelmet fordít annak helyes felismerésével, hogy a legjobb optika sem érvényesülhet akkor, ha nem rendelkezünk a kellő világítással.

Nettel

ideális kamarája minden komoly amatőrnek és szakfényképésznek; kitűnő szerkezet.
 .. Elegáns kivitel. ..

Szállítható az összes szokásos méretekből, valamint 9×14 cm. és 10×15 cm.-esben is
 .. mint tekercs és panoráma-kamara. ..

Érdemes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Camerawerk Sontheim 83
 .. am NECKAR. ..

WANAUS JÓZSEF

FÉNYKÉPEZŐ-KÉSZÜLÉKEK
 ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamarákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindenemű fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére. .. Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

Voigtländer precíziós műhelyében készült két ívlámpa-modell, továbbá izzófény-, mészfény- stb. stb. lámpa minden helyi eshetőség és a lemeztulajdonosságok számbavételével, tökéletesítették a felszerelés e részét is. Felesleges felemlíteni, hogy a *Voigtländer* segéd vetítő- és nagyítókészülékek árai azoknak minőségéhez vannak viszonyítva. Mindig többen és többen győződnek meg arról, hogy nem az ár, hanem az árú minősége és használhatósága az irányító. Azt hisszük, hogy olvasóinknak szívességet teszünk, ha kellő időben irányítjuk figyelmét a *Voigtländer* vetítő- és nagyítókészülékeire és a studiumnak is nevezhető különleges ismertetését e helyen is megemlítiük.

A Schwerter-féle papírok. 1. Ujdonság az Album-papír, mely 11 különböző sorozatú.

2. A Schwerter-féle celloidin-papír (fényes, pensée rózsaszínű) a cég egyik régóta elismert, egyenletesen dolgozó, megbízható anyaga.

3. A Christen Matt-papír kitűnően pótolja az aránytalanul drága és kényes platinpapírokat.

4. Ugyanilyen célra szolgál a Schwerter Platin-Matt és matt szemcsés papír.

5. Schwerter fényes és matt Aristo-papírja (pensée rózsaszín, fehér színben) egyike a legjobb kimásoló papíroknak.

6. *Schwerter gázfény papírja* egy új fajta kitűnő napfényelőidéző papír.

7. Schwerter brómezüst papírjai főleg kontakt nyomatokhoz és nagyításokhoz alkalmasak. Ezen fajtát a gyár a Junk-féle eljárás szerint készíti.

8. Schwerter negatív-papírját főleg átlátszó strukturamentes alapanyaga teszi értékké.

9. Schwerter levelezőlapok (Celloidin, Platino-Matt aristo, brómezüst, gázfény) is jó hírnévnek örvendenek.

10. Érdekes ujdonság még Schwerter levonható brómezüst papírja.

11. Végül megemlítiük a cég egyik legfontosabb produktumát, a fényes felületű albumin és a matt sópapírt.

Az összes fajták kaphatók minden fotoüzletben

A cég magyarországi-ausztriai vezérképviselője, lapunkra való hivatkozás esetén készséggel küld próbacsomagot és árjegyzéket.

Commandit-Gesellschaft Rudolf Wollner & Co., Pot. Industrie, Wien, IX., Schul-Strassnitzkigasse No. 12.

„Az Amatőr“ olvasóinak képei külföldi folyóiratban. Hazai amatőreink kiváló képességeiről tanuskodik a bécsi „Gut Licht“-nek augusztusi és októberi száma, Tóth Béla „Arabs nő“, Alföldy Flóra „Juhnyáj“, Sebestyén Hugó „Hullámlás“, c. képe, továbbá Révész Zoltánnak és Mentényi Sándornak egy-egy tájképe ért el sikert. □

JÓZSEF FŐHERCEG Ő CS. ÉS KIR. FENSÉGE
KAMARAI SZÁLLITÓJA

LEGRÉGIBB ÉS LEGNAGYOBB ÜZLET E
SZAKBAN :: ALAPITVA: 1878

PEJTSIK KÁROLY

FÉNYKÉPÉSZETI CZIKKEK SZAKÜZLETE

IV., Városház-utca 1. BUDAPEST Kossuth Lajos-utca 1.
(Standard-palota) alatt műterem

Ajánlja minden a
fényképészeti

szakmába vágó
készülékeit és
czikkeit jutá-
nyos árban ::

Felvilágosítás és ké-
pes nagy árjegyzék
kivánatra a legna-
gyobb készséggel ::

kizárólag ::

AMATŐR-

czélokra ::

Felvilágosítás és ké-
pes nagy árjegyzék
kivánatra a legna-
gyobb készséggel ::

KÉPEINKRŐL.

Irta: KOHLMAN ARTÚR DR.

A figurális témák iránt fokozódó érdeklődést tanúsítják lapunk e számának képei is. Nem tudjuk ugyan, hogy ezt a mi ismételt kifejezett óhajításunk megszívlelésének, avagy a szabad természet ölen való dolgozásnak a rossz időjárás okozta nehézségeinek köszönhetjük-e. Tény az, hogy az utóbbi időben beérkező képekből mindinkább a figurális témákkal való megpróbálkozást tapasztaljuk és habár nem kívánjuk a fotoművészeti tevékenységet kizárólag e térre szorítani, mégis örömmel látjuk, hogy a figurális témák eddigi teljes elhanyagolása lassanként alább hagy.

A műmelléklettről, sajnos, nem szabad dicsérőleg szólnunk, mert annak szerzője nagyon is közel áll hozzánk. Azonban megkíséreljük annak egyszerű kommentálását, magyarázatát és reméljük, hogy ezt sem mások, sem pedig a szerző nem fogja rossz néven venni. Az „Old style“-ban készült arcképben e stílus a képet ábrázoló úrnő korával szerencsés harmóniában van és még a legmodernebb festőművésznek szemét, ízlését sem sértené. Az egyszerű fesztelen és mindenekfelett természetes póz, a testnek elhelyezése, a ruha tompa és mély árnyalatainak

alárendeltsége, az arc tónusos, húsos plasztikája, mely az érdekesen lapos világítás dacára is pompásan érvényesül, a félig összehúzott szemek, melyekre a német oly találóan alkalmazza a „zusammengedrnfene Augen“ meghatározást, jellem-képpé teszik ez arcképet, melyet épp ez és az egész képen előmlő nemes egyszerűség a szerző legszebb munkái közé emel. A közölt reprodukció durva barna brómpigment (barnára színezett brómezüst) nagyítás.

A címkép szerzője Formwald József (Máramaros-sziget) ugyancsak érdekes témával próbálkozott meg. Kovácsa a pöröly mellett a munkás életéből vett jelenet. Világítását valószínűleg alulról nyerte, ami a kép érdekességét csak emeli. A környezet tompa szürkeségei és teljes sötétségei csak sejtetni engedik azt és annál jobban kiemelik, érvényre juttatják a kép egyedüli tárgyát. Ez erényei mellett azonban van egy nem éppen kis hibája is a képnek. A kovács testtartása túlnyugodt és inkább a pillanatnyi nyugalomnak, a pihenésnek, mint a nehéz munkának az impresszióját kelti. A nyers erő szimbolumát tehát nem sikerült teljesen kifejezni az egyébként szép kép szerzőjének. A reprodukció alapjául szolgált

	TÖBB SZABADALOM	VÉDJEGL KOHLMAN	SZÁMOS KITÜNETES	
	KOCH JENŐ MEIDINGER KÁLYHA — GYÁRA — BUDAPEST SZONDY-UTCA 53			
EREDETI MEIDINGER KÁLYHÁK	ELISMERT-LEGJOBB GYÁRTMÁNY		OROSZLÁN KÉMÉNY-TOLDÓK	

Amerikai rendszerű úri szabóság

Budapest, IV., Szervita-tér 3. szám, I. em.

Kifogástalan szabású, legjobb minőségű angol és belföldi divatszövetekből készült

Saccó-öltönyt, Felöltőt vagy Raglant
25 forint és 30 forintért

csakis mérték és próba után adunk.

Adhatjuk, mivel áruinkat készpénzben olesóbban vásároljuk.

Adhatjuk, mivel csakis készfűtés ellen szállítunk.

Adhatjuk, mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva.

Adhatjuk, mivel csakis szervezett, de elsőrendű munkásokkal dolgoztatunk.

Trapp & Münch

MATT-ALBUMIN művésznymat papirjai

Legteljesebb pótlása a platinnak és pigmentnek. . . A legkiválóbb szakférfiak ismételt elismerő nyilatkozatokkal bizonyítják. **Egyszerű eszközökkel művészielen előkelő hatás.**

Rives-papir, 12, 15 és 18 kiló

Gravure-karton sima, fehér- és chamois durva, fehér és chamois, extra durva, fehér

Bütten-papiros, fehér és chamois

Bütten-karton, fehér

ömény arany- és platinfürdők, színező- (színes) fürdők.
Modern színű alátét- és közbetét-papírok, préselő rámak.

Mintacsomag (összeválogatva) bérmentve 1 márkáért. — Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kapható a fotoüzletekben vagy közvetlenül is. **TRAPP & MÜNCH's Fabrik in Friedberg (Hessen).**

Védjegy

eredeti kép technikai szempontból annál kifogástalanbb. *Höcheimer* gumminyomásban, tűzvörös alapon kékes-fekete tónusban készült.

Schwarzinger Sándor (Baja) esthangulata a szűrületben dolgozó hajómunkásokkal, az égbolt szép felhőzetével, a sötét hajó-előtérrel, a fel-felcsillanó víztükörrel igazán hangulatos tájkép, mely a szerzőnek becsületére válik. Eredetije barnásszürke *velox*-másolatnak látszik.

Sztankovszky József (Erdőszentgyörgy), mint lapunk főmunkatársa, ugyancsak rideg elbírálásban részesül. „Érdekes olvasmány” című képében érdekes világtáji problémával birkózott meg — *szerencsésen*. Lámpavilágítás mellett felvett képe annak illusztrálásául szolgál, hogy még a szürke őszi és téli napokon, sőt *estéken* is készíthetünk ma már szép fényképfelvételeket. Eredetije fényes *solio*-papíron készült 9×12 cm-es másolat.

Franz *Schneider* (Wien) „Kedvencei között” című alpesi zsánerje kedves téma, csak az előtérből többet, a háttér üres égboltjából kevesebbet vitt volna képébe a szerző és ne állította volna a lemez kellő közepébe az emberi alakot, hanem a lemez tulsó sarkából fogta volna fel a csoportot.

A „Napkeleti utca” című kép szerzője ismeretlen

előttünk. Tágyánál fogva érdekes felvétel, mely a *Voigtländer* kollinear-objektívnek jóságát dicséri.

Bieber Artúr „Itatás” című képében *magyar* témát dolgoz fel és bizonyítékot szolgáltat afelől, hogy a gémeskút világa sok-sok változatosságot nyújt és *sohasem válik unalmassá*. Az ég levegője azonban sok kívánni valót hagy még hátra és egy jó felhőnek bemásolásával sokkal, de sokkal hatásosabbá, *hangulatosabbá* lehetett volna tenni e felvételt. „Libavásár” című képe *jól* ellesett vásári jelenet, karakterisztikus kofa-alakokkal, de a balsarokban levő *félalak* vagy a felvételtől lett volna kihagyandó, vagy a másolatból levágandó. Ugyanígy az üres előtérből kevesebb is elegendő lett volna.

Sztankovszky foto-tréfája cikkének sikerült illusztrációja és *mint ilyen* teljesen kielégíthet mindenkit.

Szapáry Pálné grófné „Halászbárka” című képének témája igen hálás, de hiába a tengeri képek — ég és víz — csak akkor hatnak teljesen, ha — hangulatosak is. És bármily szépek is a bárka tükröző-reflexei, a vízben az égbolt üres s a hangulat — *nem teljes*. Szép felhők, óh be *mássá* tehetnék volna e képet. Ámde reméljük, hogy az esetleges karácsonyi *második* „*női albumunk*”-ban már ilyeneket is lesz alkalmunk kommentálhatni.

Ügyesen, sőt mondhatnók raffináltan vitt bele

Molnár B.
ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ
Budapest, IV., Múzeum-körút 3.

Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer raktárát. ∞ ∞ ∞ Ékszer-átalakítások saját műhelyemben jutányosan készíttetnek. ∞ ∞ ∞ Törött arany és ezüst tárgyak megvétetnek v. becseréltetnek.

Halló! Aki fényképezési készüléket akar vásárolni, nézze meg kirakataimat, mert nálam van a legolcsóbb bevásárlási forrás minden fényképezési cikkre. Vesz és csoról: **HATSCHKEK EMIL**, VI. Andrásy-út 13. Fiók: VII., Erzsébet-körút 33. Alapítva 1877.

GROSSMANN DÁVID
Mechanikai gépműhely és hatóságilag engedélyezett electrotechnikai vállalat Budapest, VII., Dohány-utca I. Telefon II-95. Elvállalja fényképező- és kinematográf-készülékek javítását, electrotechnikai munkákat, fizikai és matematikai tanszerek készítését.

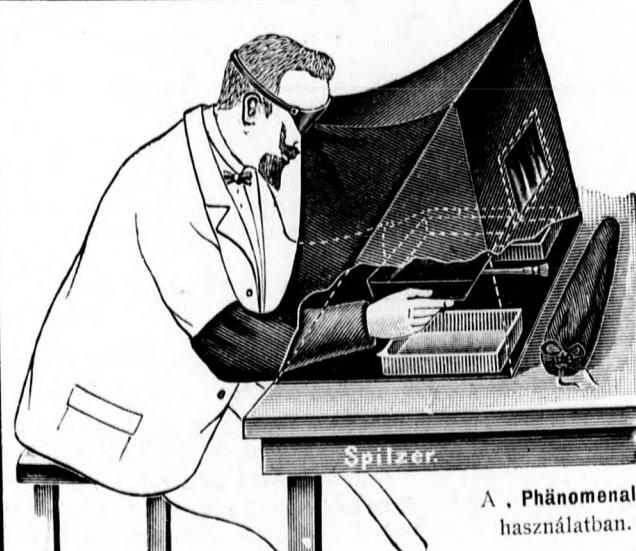

Kaphatók a foto-üzletekben.

Film-kifeszítők, film-sulyzók, tok- és gyűrűszorítók filmekhez. Háromkarú lemezemelő.

Egyedüli gyártóink: **Aug. Chr. Kitz**, Frankfurt a. Main.

Spitzer.
A „Phänomenal” használatban.

UJDONSÁG!
Összerakható sötétkamara-sátor „Phänomenal”!

súlya tokkal együtt csak körülbelül 900 gramm.

„Phänomenal” néhány pillanat alatt használhatóra kész.

„Phänomenal” az összes lemez méretek részére egészen 18×24 cm.-ig bezárólag alkalmas.

A fejet nem kell aládugni!

A dolgozó (előhívó) egy bőrből készült bádögkeretű szemüvegen lát a sötétkamra belsejébe és az egész eljárást pontosan és kényszerhelyzet nélkül figyelheti meg.

Ára 15.- márka **A** karok és fej tökéletes mozgásszabadsága.
Kérjük a 86. sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Kapható az összes fotoüzletekben, — ha nem — úgy közvetlenül a gyártóstól.

Otto Spitzer, Berlin W. 30. Ujszerű fényképezési készülékek és használati cikkek gyára.

hangulatot — egyébként — hideg és éppen ezért nehéz foto-témájába *Hirschfeld* Kálmán, aki ezúttal először mutatkozik be lapunk hasábjain. A várak és várromok a természetben mindenkor bizonyos romantikus hangulatot keltenek bennünk és — mily sajátos — a fényképekből e hangulat úgyszólván sohasem árad ki. Az ok? Hogy látásukkor, falaik közötti időzésük az emlékezés a letűnt idők felett *misztikus* érzelmeket, bizonyos lelki borongást idéznek elő bennünk. A képen pedig csak *lélek nélküli* kietlen hideg falak merednek reánk. Ezt a hangulathitnyt, miszticizmust pótolni kell valamivel. S ez az, amit a szerzőnek hatalmas felhőkbe vesző várormas az alatta elterülő kis kunyhó közötti ellentét kiemelése a kép *sajátos bizarrsága* révén visszaadni sikerült is. Nem tudjuk, vajon olvasóink is ily szemmel nézik-e majd e képet, de mi a várfelvételekhez jó mintát látunk benne.

Aki velünk ellentétes véleményen van, írjon *ellenbírálót* lapunk jövő számába. Mert mi készséggel tiszteljük a mások ellentétes véleményét is. □

Művészi nagytárasokat készít, izlésesen keretez az „Amatőr fotolaboratorium és nagytáras vállalat” Budapest, VII., Király-utca 89. (Telefon 94-49.) ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

HIRDESSEN
Az Amatőr-ben!
Biztos eredmény!

MUZSNAY AMÁLIA

művegyészeti tisztító-intézete és festészeti vállalata

Budapest, VII., Dob-utca 2, Károly-körút sarok.

Mindenféle uri- és női ruhákat a legszebben és legolcsóbban tisztít 48 óra alatt. Béli és társasági öltönyök, jelmezek bármily folttól vegyileg tisztítatnak és teljesen felújítatnak; továbbá gyapju, pamut, selyem, bársony, szőrme, szőnyeg, tollak, keztyűk. Mindennemű ruhák fejtelten állapotban festetnek és tisztítatnak.

Butorokban levő foltok a lakásban tisztítatnak. Festése bármely selyem, gyapot és kartonszöveteknek, ruháknak, férfiöltönyöknek stb.

Tűz és betörés ellen biztosítva!

Felhívjuk t. olvasóink figyelmét arra, hogy
Tóth Ignác özvegyének DOHÁNYTŐZSDÉJE
Budapest, VI., Andrassy-út 2. szám alatt van

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. H. takarékpénztári tisztviselő, *Gurahoncz.* A kis *amatőr-feljegyzési könyvet*, melyet tiszteletpéldányként lapunknak beküldött, megkaptuk. Köszönjük. Egészen ügyes és főleg *hasznosnak* tartjuk, mert eddig ily *magyaryelvű* feljegyzési zsebkönyv nem volt még. Pedig gyakran van arra szükségünk, hogy felvételeinkre vonatkozó adatokat azonnal feljegyezzük, nehogy később elfeledve, találmra, esetleg hibásan kezeljük lemezeinket az előhívásnál. De azért is hasznos az Ön kis könyve, mert a pontos adatok birtokában, okulhatunk a már egyszer elkövetett hibákból és igyekezni fogunk, hogy azokat újra el ne kövessük. Nagy előnye a kis zsebkönyvének végül, hogy nagyon olcsó és így igen sokan meg is fogják azt venni. *Mert ami jó és azonfelül még olcsó is*, annak igen hamar akad vevője, még akkor is, ha az nem a külföldön készült is!...

Beküldött képei közül a „Kedves virág” című, — közepének *kinagyítása* által — esetleg lehetne valami jót csinálni. De mire való volt e pózhoz az a háziáldásos feliratú fehér asztalfutó? Ez csak felesleges kemény fehérséget vitt a képbe? Az arc helyett helytelenül ez vonja magára a figyelmet.

M. M. tanár **Arad**, **N. J.** gyógyszerész **Fehértemplom.** Az „*Adria*” lemezgyár *ezer koronás díjpályázatán* láttuk az önök „jeligés” pályamunkáit is. Az előbbieket az *első* díjat és tiszteleti, az utóbbiak a *második* díjat nyerték. Lapunk nyomás alatt lévén, a teljes eredményt és névsort legközelebb.

Lapzárta után. **Cs. M.** üzletvezető **Mármarossziget**, **O. A.** ügyvédjelölt **Uj-Tátrafüred.** Tehát legközelebb. □

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: KOHLMAN ARTÚR dr.
Főmunkatárs: SZTANKOVSKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VII., Király-utca 89. Telefon 94-49.
Nyomda: „Patria” részv.-társaság, Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek.)

LIPP GYULA
ékszerész-, arany- és ezüstműves
Budapest, IV., Koronaherceg-u. 18.
Menyasszonyi kelengye és ajándékok.
Telefon: 76-52. Alapított 1849.

Kizárólag eredeti

GRAMOPHONOK
„IRÓ ANGYAL” védjeggyel.
Összes színházak felvételei.
Választék küldemények
Arjegyzék bérmentve.
SCHMID NŐVÉREK
IV., Kigyó-tér 1. Királyi bérpalota.

Thonet-féle hajlított fabutorok, hintaszékek, fotelok, székek stb. dus raktáron. Nádszékek kizárólag csak a legjobb minőségű nádból fonatnak szolid árak mellett. Fonónád-eladás nagyban és kicsinyben. Ujságramák minden lap részére raktáron, e szakmában legrégibb üzlet, mely fennáll 1875 óta és szolid áruiról közismert.
Jelinek Pál Rákóczi-út 6 és Dohány-u. 3. Bazárudvarban 24. szám alatt.